

Ledsagelse og støtte til ferie mv. til borgere med nedsat funktionsevne

Bofællesskaberne, Hedensted kommunes handicapafdeling

KL udsendte i marts 2013 sin vejledning, der slår fast at Kommunalbestyrelsen ikke har ret til at opkræve betaling fra borgeren til at dække personalets omkostninger ved ledsagelse på ferieture, udflugter m.v.

Kommunalbestyrelsen skal tilbyde socialpædagogisk bistand til borgere med betydelig nedsat funktionsevne eller særlige sociale problemer, hvis borgeren har behov for hjælpen. Kommunen må ikke opkræve betaling fra borgeren til personalets omkostninger til at yde hjælpen.

Vejledningen om hjemlen til at yde ledsagelse og støtte på ferier og udflugter til borgere, som har betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer findes på

http://www.kl.dk/ImageVaultFiles/id_65772/cf_202/Borgeres_betaling_for_ledsagelse.PDF

Hjælpen ydes efter Lov om Social Service § 85, i form af socialpædagogisk bistand.

Den hidtidige praksis i Hedensted kommunes bofællesskaber

Bofællesskaberne i kommunen har fulgt en mangeårig og tidligere landsdækkende praksis, som har betydet at udgifterne til personalets/ledsageres udgifter på ferierejser, udflugter mv. betales af de deltagende borgere.

Udgifterne er f.x.

- Kost
- Logi
- Transport
- Time/dagpenge
- Entrebilletter til aktiviteter

En række kommuner og regioner har i de senere år ligeledes opkrævet personalets lønudgifter ved ledsagelse på ture. Denne praksis har ikke været indført i Hedensted kommune. Personalets timeforbrug har været indregnet i det enkelte bosteds normering.

Hedensted kommune skal træffe beslutning om, hvorledes de hidtil borgerbetalte udgifter fra og med 2015 skal dækkes.

Formålet med at tilbyde ferier og udflugter mv.

Ferieturenes indhold og oplevelser er i princippet ubetalelige. For borgerne personligt fordi de, som andre ferierende mennesker oplever og sanser verden på en ny måde, får nye indtryk, oplever variation fra hverdagen og alle de øvrige rekreative formål, som en ferietur har for hvem som helst.

Hedensted kommune tilbyder således borgerne, jf. Lov om Social Service § 85, adgang til oplevelser, som de fleste mennesker også har i løbet af sit liv i overensstemmelse med intentionerne bag Lov om Social Service. For nogle udviklingshæmmede kan der være tale om, at man får sin første ferieoplevelse efter indflytning i botilbud.

Eksempel

En 45-årig stærkt udviklingshæmmede kvinde med svære fysiske handicaps og udadreagerende adfærd havde boet hos sine forældre i hele sit voksne liv, uden i årevis at have haft beskæftigelse eller lignende aktivitets- og samværsmuligheder uden for hjemmet. Kvinden beskrev, at hun somme tider gik en tur i forældrenes have, når hendes søster var på besøg. Kvinden flyttede i bofællesskab i Hedensted kommune i 2009, og deltog på sin første ferierejse siden sin skoletid i 2010. Hendes kontaktperson deltog på ferien og beskrev efterfølgende kvindens hvinende fryd, da hun for første gang i mange år stak tæerne i havets bølger på en flot sommerdag ved stranden.

Den fælles oplevelse, som borgere og personale får sammen, er en særdeles god investering, fordi personalet kan referere til oplevelserne i mange lærings- og værenssituationer med borgeren, når man er hjemme i hverdagen igen. Oplevelserne bruges altså aktivt i det løbende relations-, omsorgs- og udviklingsarbejde. Elektroniske billedrammer står i fællesarealerne i nogle af bofællesskaberne og giver mulighed for mange gode snakke i hverdagen, når feriebilderne kører som diasshow: "Kan du huske da vi..." Dvs. snakke som træner borgeres hukommelse og som samtidigt fremmer oplevelsen af fællesskab. Ligesom at pårørende og andre gæster i huset via billederne kan spørge ind til borgernes ferieoplevelser – information, som en række udviklingshæmmede typisk glemmer at fortælle til andre ad egen kraft.

Desuden får personalet på borgernes ferieture mulighed for at gøre helt andre typer af iagttagelser af borgerne, end hverdagen giver mulighed for.

Eksempel

På ferieture ser de samme medarbejdere gruppen af borgere igennem alle de vågne timer, til forskel fra hverdagen, hvor man arbejder i to- eller treholdsskift.

På en ferietur, hvor blandt andre to borgere med meget lav funktionsevne deltog, observerede en medarbejder fra bostedet, at begge borgere selv gik i bad til relevant tid uden opfordring, selv lagde tøj frem til næste dag, og at den ene borger selv lagde sit snavsetøj i vasketøjsposen uden opfordring. I dagligdagen opleves de to borgere som meget svære at motivere til at udføre disse ting, og kræver meget verbal opfordring og guidning.

I hverdagens faglige diskussioner i personalegruppen vil man ofte lande på, at de to borgere pga. deres lave funktionsniveau har behov for masser af guidning til at udføre hverdagens opgaver. Observationerne fra ferieturen fungerer som nyt fagligt input til personalets refleksion over: Når borgerne selv kan på ferieturen, hvad forhindrer dem så i at gøre det i hverdagen? Og: Hvordan kan vi som medarbejdere tilrettelægge støtten til dem i stedet for den måde, vi gør det på i dag, så borgerne bliver mere selvhjulpne?

Det skal understreges, at rejser og udflugter IKKE fungerer som ferie og afslapning for personalet. Personalet befinder sig selvfølgelig i sydens sol og varme eller i et sommerhus et sted i Danmark under

ferietilbuddet, men deres opgave er at tilrettelægge og afvikle ferien, så de deltagende borgere opnår sine gode ferieoplevelser. Borgerne har til dagligt brug for hjælp til for eksempel at

- at kunne orientere sig i lokalmiljøet og at finde rundt
- gennemføre måltider
- indtage korrekt medicin
- være ren og pæn i tøjet
- indgå i sociale samspil med andre, og at undgå konflikter osv.

Dette har borgerne også brug for hjælp til på ferieture. Personalet udfører altså deres almindelige arbejde, blot på en anden matrikel end botilbuddet. Lov om Arbejds miljø og relevante overenskomster gælder derfor også, når borgerne skal ledsages på ferie og udflugter.

Udgiftens størrelse

Der er udarbejdet en delvis opgørelse over omfanget af ledsagerudgifter i forbindelse med bofællesskabernes ferietilbud i årene 2012 og 2013.

Afviklede ferieture 2012 – 2013

Bofællesskab/ arrangør	År	Destination	Antal dage	Antal deltagende borgere	Personale- udgifter i alt, kr.
Åbo – Syrenvænget – Egespring med deltagelse af Den Gamle Præstegård	2012	Tenerife	8	6	33.912
		Idrætslejr	5	5	9.150
		Dronningens Ferieby	5	6	21.450
		Skallerup Klit	5	15	27.015
	2013	Jesperhus	2	6	5.994
		Marielyst	5	12	29.700
		Idrætslejr	5	2	5.340
		Hou	5	9	16.308
		Bornholm	4	4	5.892
		Skagen	5	7	16.387
Den Gamle Præstegård med deltagelse af ÅSE	2012	København	3	12	37.400
	2013	Rudkøbing	5	7	12.688
Solhøj	2013	Ukendt	3	1	1.525
		Ejsing Holm Strand		9	9.285
		Bulgarien		4	13.714
Lunavej		Mallorca		6	14.122
		Idrætslejr		3	5.100
Rørkærvej		Svendborg		4	7.772

		Idrætslejr	5	4	5.000
		1 mands tur		1	3.486
Egevej		Haderslev		9	2.340
Lucernevej					1.100
I alt 284.680					
I alt pr. år 142.340					

Ledsagerudgiften er generelt blevet billigere efter indførelsen af Ledsagekortet, som udstedes til personer med handicap, der har behov for en ledsager til at færdes i det offentlige rum. Kortet dokumenterer kortindehaverens behov for at have en ledsager med i fx bus, tog, metro, museum, teater eller lign. og udstedes af Danske Handicaporganisationers Brugerservice

Kulturministeriet skrev i 2000 og igen i 2001 og 2013 til sine institutioner og indskærpede, at de fremover skal give mennesker med handicap en ledsager-rabat. De fleste tilbyder ganske simpelt, at en besøgende med handicap kan få en ledsager gratis med, mod at fremvise ledsagekortet. Institutionerne fastlægger hver især retningslinjer for, hvordan ordningen administreres.

I de senere år har flere andre privat ejede attraktioner tilbudt det samme, f.eks. Legoland, Tivoli koncertsale, biografer og så videre.

Det forventes, at kommunerne skal tilbagebetale midler, som vedrører opkrævet betaling for ledsager udgifter. Det er aktuelt uafklaret, hvor lang efterbetalingsperioden skal være.

Ferie- og udflugtstilbuddenes omfang i dag

Ferietilbud til alle borgere

Der tilbydes 10 feriedøgn om året pr. borger

Såfremt en borger derudover ønsker at deltage i Idrætslejr, kan der tillægges 2 døgn pga. Idrætslejrens sundhedsfremmende element. (Dog er den fælles idrætslejr, arrangeret af handicapbosteder i det gamle Vejle amt fra og med 2014 reduceret fra 5 dage til 1 dag).

Der kan dispenseres fra antallet af kolonidøgn i det særtilfælde, at 1 enkelt borgers fravalg af given koloni betyder, at der skal fuldt opretholdes bemanning på bostedet. Dette sker i samarbejde mellem afdelingsleder og bofællesskabsleder.

Det er frivilligt for borgeren at deltage i ferie- og udflugtstilbud. Man kan altså ikke tvinges til at deltage, for at bostedet kan holdes lukket (dette har været praksis i andre kommuner). Ikke deltagende borgere har ret til sædvanlig støtte, mens med-beboere er afsted på ture.

Reelt forbrug af antallet af feriedøgn pr. person

Der er ikke foretaget en dækkende optælling af, hvor mange døgn borgerne hver har forbrugt af sit tilbud på i alt op til 12 døgn.

I 2012 viste en optælling, at af de 30 borgere som bor på Åbo, Syrenvænget og Egespring var der fem borgere, der udnyttede det fulde tilbud. Langt de fleste andre benyttede mellem 5-10 døgn.

I 2014 har 3 borgere på Egespring benyttet 6 døgn, 4 har benyttet 3 døgn og 1 borger 0 døgn. Borgerne her er primært folkepensionister.

Betaling af rejsen og alle afledte udgifter (rejseforsikring mv.)

Betales af borgeren selv. Borgernes mulighed for at forbruge af de op til 12 dages feriedøgn er altså afhængig af egen økonomisk formåen.

Tilrettelæggelse af tilbudspalet

På baggrund af alle borgeres ønsker om destination, varighed, indhold, boform mv. tilrettelægges og tilbydes flere ture i fortrinsvis sommerhalvåret. Disse spænder over for eksempel weekendophold i storby eller sommerhus, 5-7 dages ture i sommerhus eller på hotel rundt om i landet.

Hvert andet år tilbydes en 8 dages udlandsferie.

Den konkrete udvælgelse og planlægning af ferierejser foregår i samarbejde mellem borgere og personale, hvorefter hver enkelt borger melder sig til den/de ferier, vedkommende har lyst til at deltage i og har råd til.

Forbrug af personalenormering

Opgaven med at ledsage borgerne på ferieture m.v. er en del af personalets stillingsindhold. Aflønning og vagtplanlægning foregår efter overenskomst mellem KL, Socialpædagogernes Landsforbund m.fl. samt med udmøntning iflg. forhåndsaftale i den enkelte kommune.

Ledsagelse på én-dags udflugter foregår efter de almindelige arbejdstidsregler.

Ledsagelse på ferieture foregår efter Koloniaftalen (KL, SL m.fl), hvor de almindelige arbejdstidsregler ophæves (dog ikke Arbejds miljølovens arbejdstidsbestemmelser) pga. at tjenesten kræver, at medarbejderen er væk fra hjemmet.

I Hedensted kommune aflønnes kolonideltagelse timemæssigt jf. forhåndsaf-talen som flg.:

Lokalt aftaler den ledende hjemmevejleder og TR inden turens start den timemæssige honorering.

Der kan ydes løn for mellem 10 og 13 timer pr. påbegyndt døgn. Der ydes ikke overtids tillæg.

Konkret forhandles hver enkelt ferietur, når tilmeldingsfristen er nået, og der er overblik over deltagende borgere samt antallet af nødvendigt personale. I forhandlingen afvejes de deltagende borgeres hjælpebehov (fysisk, psykisk mv.) sat i forhold til antal døgn, nødvendige ledsagere osv. For eksempel vil den handicappede tur oftest udløse en højere timeoptjening pga. opgavens samlede tyngde (dvs. de deltagende borgere både har nedsat kognitive evner og benytter kørestol, har behov for megen hjælp i badesituationer mv.)

Timerne indgår i bostedets almindelige normering og dækkes altså inden for det samlede tilbud til borgerne.

Personalets øvrige aflønning under ferietilbud

I Hedensted kommune aflønnes kolonideltagelse, jf. forhåndsftalen, som følgende:

Jf. overenskomstens § 7 stk.1 nr.3

Til ansatte, der deltager i feriekoloni, ydes et funktionstillæg der udgør 210,56 (31-03-2000) på hverdage og kr. 420,60 (31-3-2000) på søn og helligdage.

Der ydes fornødne rejseudgifter, fri kost og frit ophold.

...

Der udbetales et tillæg på 300 kr. pr. hverdag (inkl. lørdag) og 500 kr. pr. søn- og helligdag gældende fra 01.04.10

Kolonitillæggene indgår i hvert bosteds samlede lønsum.

De samlede rammer for tilrettelæggelse og afvikling af ferieture mv.

De konkrete ferietilbud og afviklingen heraf skal altså ske som en afvejning af en lang række hensyn:

- Ønsket om at borgerne hver især har mulighed for at opleve gode feriestunder ud fra eget behov, ønske og fysisk formåen
- En palet af ferietilbud, som tilgodeser mange borgeres forskellige økonomiske muligheder
- Budgetmæssige hensyn mht. personalets aflønning
- Budgetmæssige hensyn mht. følgeudgifter til personalets deltagelse
- Budgetmæssige hensyn mht. at yde støtte til borgere, som ikke deltager i kolonierne
- Arbejdsmiljøhensyn til personalet, der udfører tjeneste på andre matrikler end sin daglige arbejdsplads.

Åbo – Syrenvænget – Egespring analyserede i 2013 de forudgående års kolonitilbud og afvikling mht. at opstille rammer, der i videst muligt omfang tager højde for de modstridende hensyn. På baggrund heraf er udviklet flg. principper:

Minimum antal deltagende borgere

Kolonier planlægges sådan, at der altid skal være minimum 6 borgere tilmeldt. Dette af hensyn til muligheden for at varetage relevant for personalet samt at minimere de samlede omkostninger vedr. personaledekning.

Særlige rammer for ferien

- *Mindst 1 af tilbuddene skal være fuldt handicapeget og skal afvikles i en rimelig geografisk nærhed af bostedet af hensyn til muligheden for let at kunne køre borgere hjem, samt mulighed for at en evt. vågen nattevagt kan tiltræde i tjeneste hjemmefra.*
- *Et eller flere af tilbuddene skal være for grupper på 6 af hensyn til de borgere, der kan have svært ved at begå sig i større grupper.*
- *Et eller flere af tilbuddene kan have ned til 2 overnatninger, da oplevelsen af ferie for nogle borgere kan være opnået da.*

Aktivitetsudvalget er ansvarligt for at ovenstående koordineres ud fra den samlede borgerskares ønsker til ferie.

Den enkelte borgers valg af egnet ferieophold

Foregår i dialog med kontaktperson/eget bosteds-personale. Dialogen tager udgangspunkt i:

- *Borgerens ønske til sted, indhold, øvrige deltagere, ledsagere og længde af ferien*
- *Fælles opmærksomhed på borgerens behov og funktionsevne – herunder aktuel helbredssituation - mht. at få den bedst mulige oplevelse.*

I 2014 indføres i samarbejde med fysioterapeut fysiske funktionsbeskrivelser, som fra 2015 vil danne grundlag for, at borgerne på forhånd får ferietilbud målrettet hver deres individuelle og samlede funktionsevne. Ferietilbuddet forventes således ikke at blive gjort aldersafhængigt.

Her indføres muligheden for, at en borgers fysisk nedsatte funktionsevne f.eks. pga. aldersrelateret sygdom, fysisk svækkelse eller lignende vil kunne betyde, at man ikke længere vil få tilbudt ferie og udflugter i sit liv pga. de arbejdsmiljømæssige omkostninger, dette kan have for personalet.

Modellen med fysioterapeutiske funktionsbeskrivelser vil efter afprøvning i bofællesskaberne Åbo, Syrenvænget og Egespring blive bredt ud til benyttelse i alle kommunens bofællesskaber.

Hvad gør andre kommuner?

En række kommuner har i de senere år som led i almindelige besparelser og som konsekvens af den klageafgørelse, der danner baggrund for KL's vejledning indført en række tiltag, der dels

- har nedsat antallet af feriedage, som borgeren tilbydes, for derved at nedsætte den samlede udgift til personalets ledsagelse. Udgiften er derefter finansieret af kommunen.
- har haft til formål at finde andre ferieformer for at undgå personales ledsagelse
- oprettet særlige ledsager korps, eller opfordrer til at pårørende eller frivillige deltager i stedet for personale mv.

Kommune/ Organisation	Løsning	Kommentar
Herning	Hvert bosted har egen kultur. Der er ikke aftalt et fælles serviceniveau vedr. antal feriedøgn hverken før eller efter udsendelsen af KL's vejledning.	
Vejle	Tilbyder hver borger 4 overnatninger i	

	sammenhæng uden for hjemmet med personaleledsagelse. Bostedet dækker personalets omkostninger.	
Fredericia	En række bofællesskabsmedarbejdere vandt i maj 2014 KL's og KTO's innovationskampagne "Danmarks Bedste Mindste ide" med forslaget om "Bolig-bytte-ferie". Fra http://www.kl.dk/menu/Vinderen-af-stor-idekonkurrence-er-fundet-id157251/?n=1 : <i>Idéen kommer af, at man på et bosted for udviklingshæmmede i Fredericia Kommune gerne ville hjælpe en række beboere til at komme billigt på ferie. Derfor har man nu aftalt at bytte bosted med en række andre beboere andre steder i landet i en uges tid.</i> <i>"Ideen er hverdagsgenial, og innovation når det er bedst. Den ind-tænker et kendt koncept i en ny kontekst, den er simpel og dermed lige til at iværksætte og sidst men ikke mindst, gør den en stor forskel i hverdagen. Konkret betyder ideen, at beboerne - gennem boligbytte - får mulighed for at komme på sommerferie," skriver dommerne i deres begrundelse for, at idéen løb med sejren.</i> <i>Blandt dommerne var blandt andet formanden for KL's Løn- og Personalepolitiske udvalg og borgmester i Høje Taastrup, Michael Ziegler.</i>	Status oktober 2014: Ifølge medarbejderen, der indsendte ideen til konkurrencen, har ingen borgere endnu været på denne type ferie. Dette begrundes i, at ingen af de botilbud, som man har kontaktet andet steds i landet med henblik på bolig-bytte, har haft mod på at gå ind i projektet, samt at borgerne derfra har haft modstand mod at låne sin lejlighed til andre. Efterfølgende er arbejdet med at indgå feriebolig-bytte gået i stå som følge af nedprioritering af opgaven.
ULF Udviklingshæmmedes Landsforbund	Tilbyder rejser for udviklingshæmmede uden deltagelse af pædagoger.	Er reelt kun for meget velfungerende borgere. En række af borgerne i Hedensted kommunes bofællesskaber har behov for en høj grad af støtte – også når der er ferie.
Horsens kommune	Tidligere udmelding om brug af frivillige som skulle være en del af ledsagelsen – herunder at udviklingshæmmede kan være frivillige ledsagere for andre udviklingshæmmede.	Ideen fungerer, så længe de frivilliges deltagelse fungerer som "den ekstra hjælpende hånd". I praksis er mange frivillige, herunder udviklingshæmmede, generelt ikke i tilstrækkelig grad i stand til at yde den synlige struktur, som en vellykket ferie kræver for rigtig mange udviklingshæmmede. Denne løsning rejser desuden en række spørgsmål, for eksempel: Medarbejdere, som hjælper borgerne med deres somme tider livsvigtige medicin, skal som minimum have et medicinkursus for at måtte yde hjælpen. Hvilke krav kan

		vi stille til frivillige, såfremt de skal erstatte personale og yde denne hjælp ved ledsagelse på ferier mv.?

Øvrige ledsagerudgifter

Der er i forbindelse med ledsagelse til øvrige fritidsaktiviteter med videre opkrævet betaling for personalets deltagelse hos borgerne, ligeledes jf. hidtidig og almen praksis.

Aktiviteterne kan for eksempel være:

- deltagelse i koncerter, festivaller mv.
- biografture
- fester
- cafebesøg
- øvrige kulturelle arrangementer
- køreture ud i det blå

Aktiviteterne vælges af den enkelte borger til afholdelse for eksempel på hjemmedage eller af gruppen af borgere, som aftaler deltagelse i for eksempel Kandis-koncerter mv. på hus- eller beboermøder i bofællesskabet.

I forbindelse med ny-indflytning anvendes aktivitetstilbud pædagogisk til at skabe tillid mellem den ny-indflyttede borger og medarbejdere. Dét at opleve noget sammen, er med til, at borgeren lærer medarbejderne at kende, så vedkommende får tillid til personerne. Når det vurderes at relationerne er på plads, tilbydes vedkommende borger deltagelse i det fælles aktivitetstilbud på linje med øvrige borgere i bofællesskabet. Enkelte borgere vil dog i længere perioder af sit liv tilbydes flere aktiviteter end andre, for eksempel borgere med særlige behov, således at tiden går bedst muligt og udadreagerende adfærd derved mindskes. Dette afspejles ligeledes i den enkeltes timebevilling, jf. § 85 tilbuddet.

I 2013 beløber udgifterne sig samlet set pr. bofællesskab.

Bofællesskab	Antal beboere	Samlet ledsagerudgift	Noter
Lunavej	8	9.445	
Åbo	9	24.930	2 borgere med udadreagerende adfærd tilbydes ledsagelse til en del aktiviteter
Det fælles aktivitetsudvalg		2.473	Åbo, Syrenvænget, Egespring, Den Gamle Præstegård – Åbo arrangør
Solhøj	8	7.746	
Rørkærvej	6	17.685	
Egevej	12	6.008	
Egespring	10	11.255	
Frydenlyst	11 + 1 aflastning	7.270	

	(1.11.14)		
Syrenvænget	11	15.500	
I alt		102.312	

Forslag til fremtidigt finansiering af ledsagerudgifter i forbindelse med ferie og aktivitetstilbud.

Der foreslås nedenfor 4 modeller for det fremtidige tilbud til borgerne i bofællesskaber vedr. ferie og øvrige aktiviteter. Budgetbeløbene dækker over udgifter til personalets ledsagelse

Model	Antal feriedøgn	Budget beløb	Aktivitetstilbud Omfang	Budget beløb	Budget beløb I alt Pr. år	Øvrig konsekvens
1	0 dage	0	0	0	0	Handicapafdelingen vurderer, at det vil være i strid med intentionerne bag Lov om Social Service samt FN's Handicapkonvention ikke at tilbyde borgerne ledsagelse til deltagelse i kultur- og samfundsliv.
2	4 dage	56.000	Reduktion af typer af aktiviteter	40.000	96.000	Ferietilbud og aktivitetstilbud reduceres med 60 % i forhold til tilbuddene i dag. Handicapafdelingen vurderer, at reduktionen af hverdagens aktivitetstilbud vil have uheldige pædagogiske konsekvenser for en stor gruppe af borgere.
3	7 dage *	98.000	Som i dag	102.000	200.000	Ferietilbuddet reduceres med 30 % i ft. tilbuddet i dag (10 dage) Idrætslejren indgår ikke længere separat med ekstra døgn. Hermed vil en lang række borgere dels opnå oplevelsen af ferie, dels vil alle borgere opleve et tilstrækkeligt aktivitetstilbud i hverdagen.
4	10 dage	142.000	Som i dag	102.000	244.000	Ferietilbuddet inkl. den omtalte idrætslejr og det øvrige aktivitetsniveau bevares som i dag med det samme niveau af socialpædagogisk støttet ledsagelse.

*Fordeles 6-8 døgn i hhv. lige/ulige år. Hvert andet år gives der mulighed for at udbyde en udlandsrejse, kom typisk arrangeres over 8 dage.

De foreslåede beløb afsættes til hele bofællesskabsområdet. Der vil efterfølgende blive udarbejdet en fordelingsnøgle, der tager udgangspunkt i antal borgere/bosted samt funktionsevne og individuelle behov.

Lisbeth Troest

Leder af Handicapafdelingen